

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

จุดที่บรรลุธรรม

ทองคำที่ได้ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนา ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ที่กรุงเทพฯ ได้ทองคำ ๑๔ กิโล ๒๕ บาท ๖๘ สตางค์ ทองคำที่ได้หลังมอบแล้วยังไม่ได้หลอม ๒๑ กิโล ๑๒ บาท ๗๕ สตางค์ ที่หลอมแล้ว ๑๒๕ กิโล ๑๐ แท่งพอดิ รวมทองคำทั้งหมดซึ่งเป็นทองคำประเภทน้ำไหลซึมได้เวลานี้ ๑๕๖ กิโล ๑๒ บาท ๗๕ สตางค์ นี่ละที่เราขออุปฌชาต และรบกวนพี่น้องทั้งหลาย ถ้าไม่ได้พูดอะไรนี้จะไม่มีเลย ก็จะมีตั้งแต่ทองคำที่เรามอบ อย่างเปิดเผยเป็นงานใหญ่ในวันนั้นเพียง ๑๑ ตันกับ ๓๗ กิโลครึ่ง นี่ละทองคำที่พี่น้องทั้งหลายรวมกันช่วยชาติของตน นี้มอบเรียบร้อยแล้ว

พูดถึงเรื่องทองคำๆ นี่จิตใจของเรามันเป็นยังไงไม่ทราบนะ เพราะฉะนั้นจึงต้องได้รับกวนบรรดาพี่น้องทั้งหลายอยู่ไม่เลิกไม่แล้วนะ มันหากเป็นอยู่ในจิตนี้แหละ แต่ก็ ได้สมมักสมหมายตลอดมา ประเภทชิมชาก็ชิมเรื่อยมาอย่างนี้ ค่อยเป็นค่อยไปอย่างนี้แหละ นี่ละความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ทองคำที่เราจะได้อย่างที่ได้นี้ไม่ได้ง่าย ๆ นะ ตั้งขึ้นเป็นเรื่องเป็นราวจริงๆ ถึงจะเป็นเรื่องขึ้นมา ดังที่เราตั้งขึ้นมา เรียกว่าเป็นผู้นำพี่น้องทั้งหลายนี้ตั้งขึ้นมาแล้ว ทีนี้ต่างคนต่างทราบว่าเราเป็นผู้นำก็เดินตามผู้นำ ผลที่ได้ก็อย่างที่ว่านี้แหละ อยู่ๆ จะตั้งขึ้นมาเลยนี้ไม่ได้ง่าย ๆ นะ

อันนี้มันขึ้นอยู่กับบุพเพนิวาสชาติปางก่อนอีกด้วย ไม่ใช่อยู่เฉยๆ ก็เป็นได้ อยู่กับนิสัยวาสนานี้สำคัญ ผู้นำด้วย เกี่ยวโยงกับบริษัทบริวารบุพเพนิวาสชาติปางก่อน เกี่ยวโยงกันยังไงด้วยบอกกันมา ถ้าไม่พอมีเป็นไปไม่ได้นะ

วันนี้คนมาก ถ้าหากว่าคนจะมากอย่างนี้แล้วเราก็เตรียมไปฉันทังนอกเมื่อเช้านี้ นะ แต่เนี่ยคิดว่าคงไม่มากอะไรนัก พอเข้าตาจนเลยได้สู้เลย ด้านไหนมาก็สู้เลย วันหลังจะเอาที่ศาลาใหญ่ วันนี้ก็แต่วันเพ็ญ เดือน ๘ วันพรุ่งนี้เป็นวันแรมค่ำหนึ่ง เดือน ๘ นั้นละก้าวเข้าหน้าฝน พรรษาๆ ก็คือหน้าฝน วันนี้อย่างไม่เรียกหน้าฝน มันมี ๓ ฤดู หน้าฝน หน้าร้อน หน้าหนาว วันพรุ่งนี้จะก้าวเข้าหน้าฝน ท่านจึงเข้าจำพรรษา พรรษาๆ คือหน้าฝน วันนี้อย่างไม่ใช่ วันพรุ่งนี้คนจะมากกว่าทุกวัน เต็มไปหมดศาลา วันพรุ่งนี้จึงว่าจะฉันทังที่ศาลานอก วันนี้คิดว่าจะไม่มากอะไรนักเลยเอานี้ก่อน อยู่ที่ไหนนั่งได้หมด แต่ยังมีฝนไม่ตก ถ้าหากว่าฝนตก โธ วันนี้...แต่มันไม่ตก ตกกลางคืนเสีย ตอนเช้ามาก็พอหลบๆ ซ่อนๆ ได้

เราลี้ภัยจากกรุงเทพเมื่อวานนี้ เราไปกรุงเทพเราก็ไปเพื่อทำประโยชน์แก่ชาติของเรานั้นแหละ ไม่ได้ไปเพื่ออะไร เราพูดตรงๆ เลยดังที่เคยพูดมาแล้ว เราพอทุกอย่างแล้ว เราไม่เอาอะไรทั้งนั้น มีแต่ความเมตตาสงสารชาติของเราเป็นอันดับหนึ่ง และสัตว์ทั่วโลกอันดับต่อไป กระจายออกไปกว้างขวาง ทั่วโลกเลยใหญ่เท่ากับชาติของเรา เราอุทิศสำหรับพยายามอย่างนั้นละ

โลกได้รับความสงบร่มเย็นต้องอาศัยธรรม ไม่มีธรรมร่มเย็นไม่ได้..โลก ใครจะเอาแต่เก่งกล้าสามารถอำนาจวาสนามาจากโลกใดๆ ทวีปใดก็ตาม จมทั้งนั้นๆ มีแต่ลมปาก มีแต่ความสำคัญเฉยๆ ธรรมที่เป็นแก่นอันเลิศเลอนี้เป็นสำคัญที่ฝังอยู่ใน เช่นอย่างชาวพุทธเรา ฝังอยู่ในหัวใจของชาวพุทธเราๆ พูดอะไรให้ฟังเสียงธรรม อย่าฟังเสียงกิเลส ถ้าฟังเสียงกิเลส แม้แต่ไปอยู่ในตู้พระไตรปิฎก มันก็ไปทะเลาะไปกัดกันอยู่ในตู้พระไตรปิฎก กิเลสมันไว้นำใครเมื่อไร ตู้พระไตรปิฎกเป็นตู้ธรรมเพื่อความสงบร่มเย็นแก่โลก เอา ยัดกิเลสเข้าไปในตู้ดูซิ ตู้มันแตกเลย

สมมุติใกล้ๆ อย่างนี้ละไม่เอาไกล วัดป่าบ้านตาดนี่ก็เป็นสมมุติขั้นหนึ่ง เป็นสถานที่อบรมธรรม ต่างคนก็ต่างมาอบรมธรรมถ้าตามกฎเกณฑ์ตามความรู้สึกจริงๆ ทั้งฝ่ายพระและฝ่ายฆราวาสมาอบรมธรรม แต่เกิดมีพวกเทวทัตแทรกเข้ามาๆ ในวัดนี้ ทางพระ ทางครวัก็ เป็นฆราวาส ทางนั้นก็กัดกัน ทางนี้ก็กัดกัน เลยเป็นโรงหมากัดกัน ไม่ใช่ที่อบรมธรรม นั่นเป็นอย่างนั้น เรื่องกิเลสไปที่ไหนแตกได้ทั้งนั้น กิเลสไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย จอมปราชญ์ทั้งหลายคือพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ตำหนิทั้งนั้น ฟังซินะ พวกเรานี้เลยกลบท่านไปหมด เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป พระพุทธเจ้าตำหนิมันทั้งนั้น พวกเรานี้กลายเป็นชมมันทั้งนั้น เห็นไหมละ ถ้าใครชมกิเลสนั้นละเอาไฟเผาหัวอกตนเอง ถ้าใครชมธรรมเชิดขึ้นเรื่อยๆ จำเอานะคำนี้

จอมปราชญ์ทุกพระองค์ที่ได้เป็นพระพุทธเจ้า ทรงทำความปรารถนามานานเท่าไร กว่าจะได้เป็นพระพุทธเจ้าหรือชนสัตว์โลกให้พ้นจากทุกข์ไปโดยลำดับลำดับ จึงไม่มีปราชญ์องค์ใดที่จะพูดโกหกแม้คำเดียวไม่มีในพระพุทธเจ้าทั้งหลาย พูดอย่างเป็นความสัตย์ความจริงตรงไปตรงมาไปเลย แต่กิเลสหลายพันพันคม มีหลายเล่ห์หลายเหลี่ยม เรียกว่าร้อยพันพันคม หลอกหลวงสัตว์โลกให้จมอยู่ที่นี่ โลกทั้งหลายก็ยังไม่เช็ดหลายอิมพอ ถ้าเรื่องของกิเลสมันหวานนะ ยาเคลือบน้ำตาลวางั้นเถอะ เอาน้ำตาลเคลือบข้างนอก พิษมันอยู่ข้างใน เลยเป็นยาพิษอยู่ในน้ำตาลนั้นเสีย

นี่ยาพิษฝังอยู่ในหัวใจเราๆ น้ำตาลหวานเฉยๆ ข้างในเป็นพิษ กำจัดมันออกนะ พิษภายในใจของเรา ความโลภ โลกใให้อยู่ในความพอดีพอดี อย่าลืมน้ำร้อนตัว ป่าช้า ครอบหัวอยู่ทุกคนทั่วโลกธาตุนี้ เกิดกับตายมาพร้อมกันแล้วเป็นแต่วันเวลาต่างกัน

เท่านั้น นี่เหมือนกันหมด เพราะฉะนั้นอย่าโลก อย่าเหยียบความตายไป คนโลกมากคือ คนล้มตาย เมื่อล้มตายก็เป็นบ้าไปหมด บ้ายศ บ้าลาภ บ้าสรรเสริญเยินยอ บ้าอำนาจ บาดรหลงเลยเป็นบ้าป่าเถื่อน เป็นบ้าทำลายไปเลย นี่ละกิเลสถ้ามันขึ้นแล้วมันพอง ตัวอย่างนี้ ถ้าธรรมขึ้นมากเท่าไร พระพุทธเจ้าตรัสรู้เพียงพระองค์เดียวทำโลกให้ร่มเย็น ได้ขนาดไหน แล้วสาวกแต่ละองค์ๆ ทำประโยชน์ให้โลกเฉพาะตัวเองเต็มเหนี่ยวแล้ว ทำประโยชน์ให้โลกมากขนาดไหน ไม่เคยปรากฏว่าพระพุทธเจ้าพระองค์ใด และพระสาวกของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ๆ มากขนาดไหนได้ทำความเสียหายแก่โลกแม้ องค์เดียวไม่เคยมี นี่ละธรรมจึงเป็นที่ตายใจของโลกได้เรื่อยมาอย่างนี้ ถ้าเราไม่ตายใจ กับธรรม จะไปตายใจกับกิเลสก็ตายกองกันอยู่ที่นี่ตลอดไป ล่มจมอยู่ที่นี่ตลอดไป

ให้เชื่อ เชื่อพระพุทธเจ้า กิเลสเราเชื่อมานานแล้วมันฝังอยู่นั้น เวลานี้ฟัง เทศน์มันก็ฝังอยู่นั้นละ มันคอยกระชิบกระชาบ นี่ท่านเทศน์ให้ฟังนะ ออกจากเทศน์นี้ แล้วไปนั้นๆ นะเรา ไปนั้นมันลากลงนรกเข้าใจไหม มันกระชิบอยู่ข้างในเราไม่รู้ กิเลส มันอยู่ข้างใน ธรรมก็ฟัง แต่กิเลสมันอยู่ข้างใน พอเทศน์จบลงแล้วกิเลสลากไปเลย สอง ขาสวมขาไม่มีเหลือ ขาขาดแขนขาดถูกกิเลสลากไป ดีไม่ดีคอขาด ถูกกิเลสลากไปไม่รู้ตัว พวกเราที่มานี้มีหัวมีขาหรือเปล่าก็ไม่รู้ มีตอนที่มาในวัดนี้นะ พอออกจากนี้ไปแล้ว ขาขาดไปหมดเลย กิเลสลากไป เป็นอย่างนั้นนะ

มันเก่งมากนะกิเลส เราได้เห็นชัดเจนเวลาขึ้นเวที พูดให้ท่านทั้งหลายทราบ จึง มาพูดได้เต็มปากที่ผ่านเวทีของกิเลสมาแล้วกับธรรมพัดกัน จึงรู้ว่ากิเลสนี้แหม แหลม คมจริงๆ แม้แต่ปฏิบัติธรรมขั้นสูงขนาดนั้นกิเลสยังตามหลอกได้ ตามหลอกได้ยังไง ที่ เคยพูดอยู่บนภูเขานั้นเป็นเดือนกุมภาพันธ์ พอเผาศพท่านอาจารย์มันแล้วก็ขึ้นไปบนภูเขา ไปทำความเพียรอยู่นั้น ตอนเดือนพฤษภาคมถึงย้อนกลับมาอีก มาม่วนกันที่ตรงนั้น ตอน ไปเดือนพฤษภาคมนี้ไปอัศจรรย์ใจตัวเอง นี่เห็นไหมกิเลสตัวมันหลอก หลอกขนาดนั้นนะ ยืนอยู่ทางจงกรม มองไปไหนมันสว่างจ้าไปหมดเลยจิตดวงนี้นะ ร่างกายนี้เหมือนแก้ว ครอบตะเกียงเจ้าพายุ

หลอดไฟใส่ตะเกียงมันสว่างอยู่ในนี้ มันส่องทะลุออกมาหมด ร่างกายเลย กลายเป็นแก้วครอบไป จ้าไปหมดเลย มันก็อดไม่ได้ซิ เห็นไหม อวิชชาปัจจุชา นี้ เรียกว่าโอภาส แสงสว่าง นี่ก็เป็นกิเลส ไม่รู้นะ ทนไม่ไหวเราก็ดี อดอุทานไม่ได้ ขึ้นถึง โอ้โฮ จิตของเราทำไมถึงได้สว่างไสวถึงได้อัศจรรย์ถึงขนาดนี้ มันว่างไปหมดเลยเทียบ ตันไม้ภูเขานี้เหยียบไปอย่างนั้นละ แต่ความว่างมันทะลุไปหมดเลย ไม่มีตันไม้ภูเขา อำนาจของจิตคือความว่างนี้มันครอบไปหมด ความว่างนี้เหนือสิ่งทั้งหลายที่มีทั้งนั้น

มันครอบขนาดนั้น ขึ้นอุทานเลย หือ จิตของเราทำไมถึงได้สว่างไสว ถึงได้อัจฉรย์ถึงขนาดนี้เชียวว้า ว่างั้นนะ ยืนรำพึงอยู่

ไม่นาน นี้ธรรมท่านเห็นว่าหลงแล้วติดแล้ว พออุทานสงบลงไปแล้ว ธรรมขึ้นมาเตือนนะ นั่นเห็นใหม่ละ ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั่นแลคือตัวภพ คือจุดนั้นก็หมายถึงจุดสว่างนั่นเอง ที่สว่างไสว ไล่ตะเกียงเจ้าพายุ นั่นละจุดหรือต่อม ต่อมหรือจุด เป็นไวยพจน์ใช้แทนกันได้ ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั่นแลคือตัวภพอยู่ที่ตรงนั้น ความหมายว้างนั้นะ เราแทนที่จะเปิดเวลานั้นกลับมิดเข้ามาอีก เอ๊ะ จุดยังงัย ต่อมยังงัย ไปอีก

พอพูดถึงเรื่องนี้แล้วคิดถึงพ่อแม่ครูจารย์มัน เพราะตอนนั้นท่านล่วงไปแล้ว หากว่าท่านยังมีชีวิตอยู่ เล่านี่ให้ท่านฟัง พอท่านฟังท่านก็จะจี๋เข้าไปปั๊บ อาจะบรรลुธรรมในเวลานั้นเลยก็ได้ นี่ละจุดที่บรรลุธรรมได้คือจุดนี้เอง พอท่านตื่นปั๊บ อันนี้หลุดมือปั๊บ อันนั้นจำขึ้นมา นี่ถึงเป็นธรรมแท้ นั่น แต่ที่ท่านล่วงไปเสียแล้วจึงเสียตาย นี่ที่ว่าพระท่านบรรลุธรรมในเวลาถามปัญหากับพระพุทธเจ้า ก็เช่นปัญหาอันนี้ละ ปัญหาอันนี้บรรลุได้แน่นอน เพราะอยู่ตรงนั้น พอตื่นปั๊บขาดสะบั้นก็จำขึ้นเลย

นี่ละปัญหาธรรมที่บรรดาสาวกทั้งหลายได้บรรลุธรรม ในขณะที่ถามตอบปัญหากันกับพระพุทธเจ้า พระองค์จี๋ลงจุดนั้น นี่ถ้าพ่อแม่ครูจารย์ยังมีชีวิตอยู่ ท่านจะผางออกมาตรงนั้นเลย เราก็แบกอันนี้ไป เดือนสามไปนั้น ไปองค์เดียวทั้งนั้นแหละ จนกระทั่งเดือนหกถึงได้กลับมาภูเขานี้อีก ถึงได้ม้าม้วนเสื่อจุดอันนี้ลง นั่นเห็นใหม่ละ นี่ละเป็นของเล่นเมื่อไร ก็เลสแหลมคมขนาดไหน มันหลอกเราจนได้ เพลินกับมันจนอัศจรรย์ตัวเอง ธรรมท่านเตือน อันนี้ไม่ใช่ของจริง เป็นของปลอม ความหมายก็ว้างจนกระทั่งอันนี้พังลงไปแล้วมันถึงรู้ อ้อ อันนี้เองที่ว่าจุดต่อมแห่งผู้รู้ ที่สว่างไสวที่อัศจรรย์คือตัวนี้เอง ตัวจอมปลอมของอวิชชา เกาของอวิชชา เก่งไหม

นี่ละถึงได้ว่า เรื่องกิเลสนี้ถ้าไม่ขึ้นเวทีเสียก่อนไม่รู้มา ขึ้นแล้วถึงได้รู้กัน รู้กันจุดนี้ละ จุดที่ละเอียดแหลมคม หลอกจนได้นะ หลอกจริง ๆ จนเพลินอัศจรรย์ตัวเองได้ แต่เวลาอันนี้พังลงไปแล้ว ความสว่างอันนั้นเป็นหลักธรรมชาติของจิตที่บริสุทธิ์ที่สุดส่วนหรือจิตเป็นธรรมชาติตุล่วน ๆ แล้ว มาเทียบกับที่ว่าเราอัศจรรย์แต่ก่อนนั้น อันนั้นเท่ากับกองขี้ควาย เห็นใหม่ละ แล้วอันนั้นจะสูงขนาดไหนจึงมาตำหนิอันนี้ว่าเป็นกองขี้ควายทั้ง ๆ ที่แต่ก่อนเราชมเชยมันว่าดี ๆ นี่ละเป็นอย่างนั้นละธรรม เป็นของเลิศเลอ

ขอพี่น้องทั้งหลายจับธรรมให้ตึ้นะ อยู่ในใจของทุกคนที่ว่าอยู่นี้ะ เป็นแต่เพียงว่ากิเลสมันปกคลุมเอาไว้มิให้เห็น ๆ อันนั้นก็ดีอันนี้ก็ดี นี่ละที่มันปกคลุมไว้ อะไร ๆ ดีหมด ปกคลุมจิตใจที่เลิศเลออยู่นี้ อันนั้นดีอันนี้ดี กองขี้กองนี้ก็ดี ขี้หมูก็ดี ขี้หมากก็ดี ขี้

คนก็ดี ชี้อายุก็ดี มาครอบงำอยู่ มีแต่ดีหมด ธรรมชาติที่ดีเลยไหลขึ้นมาไม่ได้ ท่านจึงสอนให้แก้ๆ ถึงขนาดที่ว่าดีเลิศยังเลวสำหรับสายตาของธรรมอีก ดังที่ธรรมท่านดำหนิ ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั่นท่านดำหนิ มันไม่ใช่ของจริง ความหมายว่านั่น ที่นี้พออันนั้นขาดสะบั้นลงไปแล้ว ไม่มีอะไรที่จะพูดแล้ว หมด จึงได้มารู้ว่า โอ้ย อันนี้เท่ากับกองขี้ควาย ฟังซินะ แต่ก่อนก็ชมเชยมันจนลืมหืมตาๆ อัจฉริยะตัวเอง พอธรรมชาตินี้ฟังลงไปแล้ว ธรรมชาตินั้นปรากฏ้าขึ้นมาแล้ว กับอันนี้ต่างกันยังไงบ้างเลยไม่มีปัญหาจะพูดแหละ หมดโดยสิ้นเชิง นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้า

ขอให้ท่านทั้งหลายหมั่นใจเข้าสู่ธรรม กับกิเลสนี้ทั่วโลกดินแดน ต่างคนต่างส่งเสริมกิเลส เวลานี้ส่งเสริมกิเลสมากขึ้นทุกวันๆ ไม่มีใครที่จะสั่งสมอรรถธรรมให้เป็นขึ้นภายในจิตใจพอนำธรรมนี้ออกสู่สังคม ให้สังคมได้รับความสงบร่มเย็น กระจายออกไปๆ ทั่วโลก ถ้ามีธรรมแล้วจะสงบร่มเย็น ที่กตัญญูกันอยู่มีแต่กิเลสพาให้กตัญญูนั้นคืออะไร นั่นละวิชาหมากัดกัน ไม่ว่าจะใหญ่กว่าน้อย ฐานะสูงต่ำประการใด กิเลสเอาเป็นเครื่องมือได้เป็นอย่างดีๆ ทั้งนั้น ใหญ่เท่าไรกิเลสยิ่งเอาเป็นเครื่องมือได้ดีทำลายกัน เบียดเบียนกัน ทุกอย่างอยู่กับกิเลสทั้งหมด

ขึ้นชื่อว่ากิเลสแล้วจะไม่ยอมยินยอมโอนูโหมทนาสาธุการกับใครๆ นะ อัจฉริยชาติเห็นชาติก็อิจฉริยชาติเขา ที่สุดใครมาอยู่ด้วยก็ให้ดีกว่าเราไม่ได้ ต้องให้เราดีกว่าเขาตลอด เท่ากับกองขี้ก็ให้ดีกว่าเขา ดีขึ้นไปแข่งทองคำได้ยังไง ผู้ดีท่านมีอยู่ ดีในหลักธรรมชาติท่านไม่หาแข่งใคร ท่านแข่งแต่สิ่งที่เป็นภัยต่อจิตใจของท่านคือกิเลส แข่งกับนั่นเท่านั้นเอง ท่านไม่ไปแข่งกับผู้ใดๆ ทั้งนั้น ท่านแข่งอยู่ตรงนั้น ท่านชนะตรงนั้นแล้ว ก็ดีไป ไม่ไปหาตีชมใคร ดูเจ้าของพอแล้วพอหมด นั่นเรื่องธรรมเป็นอย่างนั้น ถ้ากิเลสแล้วพอตัวๆ ไปไหนมันจะพอตัวของมันไป เป็นข้าศึกไปเรื่อยๆ ให้พากันระมัดระวัง

อยู่ด้วยกันก็เหมือนกัน เฉพาะอย่างยิ่งในครัวไฟ มันจะสร้างขวากสร้างหนามสร้างพินสร้างไฟ สร้างเวทียหมากัดกันขึ้นมาข้างในนะ นี่เราพูดให้ฟังก็ครั้งก็หนแล้ว ในวัดป่าบ้านตาดตั้งแต่สร้างวัดมาจนกระทั่งปานนี้ เราไม่เคยได้เห็นพระมีทะเลาะเบาะแว้งกันเลย ไม่มีเลย จนกระทั่งปานนี้ เพราะเหตุไร เพราะหลักธรรมหลักวินัยมีอยู่ ต่างองค์ต่างมุ่งหน้ามุ่งตาปฏิบัติต่อหลักธรรมหลักวินัย องค์ไหนๆ ก็เหมือนกันหมด แล้วจะไปทะเลาะกันหาอะไร ที่ทะเลาะกันก็คือมาคิดมาขวางกันด้วยอำนาจของกิเลส นั่นละ

ธรรมผู้สงบร่มเย็นก็สงบร่มเย็นไป ได้รับความกระทบกระเทือนจากพวกหมากัดกันนะ ผู้ตั้งใจภาวนาก็เลยรำคาญ พวกหนึ่งมันไม่ภาวนา มาหาหยุดหาหยุดเรื่องนั้นเรื่องนั้นหาแต่เรื่องแต่ราว เอาโลกกิเลสมาสั่งสมภายในวัด นี้ก็จะเข้ามาสั่งสมธรรม มันไม่ได้เข้ามาสั่งสมธรรมนะ ในครัวนี้ละเราดีเข้าไปตรงนี้เลย เรานี้ก็จะแตกแล้วนะ แต่นี้ฟัง

แล้วเหมือนไม่ฟัง พอฟังแล้วทราบปั๊บๆ เหมือนหนึ่งว่าเก็บเข้าไปลั่นซึกๆ ถึงเวลาออก ก็ออกดังที่วานี้ละ ถ้าไม่ออกก็เหมือนไม่มีๆ รู้หมดนะเรื่องราวเป็นยังไงๆ รู้หมดแต่ ไม่ได้หนัก ถ้ากิเลสอยู่ในนั้นหนักนะ อยากพูดอยากคุยอยากโม้อากดูอยากดำโดยหา เหตุหาผลไม่ได้ เพราะความอยากมันดัน แต่เรื่องธรรมไม่อยาก รู้เหมือนไม่รู้ เห็นเหมือนไม่เห็น เมื่อสัมผัสเข้ามาในจุดใดๆ ของธรรมที่ควรแสดงออกหนักเบาเล็กน้อย จะออกเองๆ ออกแล้วจบหายเงียบเลย นั้น

ให้พากันตั้งอกตั้งใจ ให้ดูตัวเอง ไปอยู่กับเพื่อนฝูงผู้ใดก็ตาม อย่าไปดูคนนั้นไม่ดี คนนี้ไม่ดี ตัวเสนียดจัญไรตัวนี้มันแสหาโทษคนอื่น มันอยู่ในใจ ให้ดูตัวนี้ให้ดี ตัวนี้มันออกแล้วตีหน้าผากมันเลย หน้าผากมันคือหน้าผากเราแหละ ตีหน้าผากเราก็ถูกมัน ตีมันก็ถูกหน้าผากเรา ตีตรงนั้นะ ธรรมพระพุทธเจ้าท่านสอนตรงนี้ ท่านไม่ได้สอนไปที่อื่น ให้เตือนตน ให้ดูตน ระวังรักษาตน ตัวนี้เป็นตัวเสนียดจัญไร

ถ้าต่างคนต่างรักษานี้แล้วไม่กระทบกันง่าย ๆ ละ เห็นกันก็เห็นด้วยความเป็นธรรม ถ้าควรจะแนะนำสั่งสอนหรือเตือนบ้างอะไรก็เป็นไปด้วยความเมตตา เป็นไปด้วยความ เป็นธรรม ไม่ได้เป็นไปด้วยความดูถูกเหยียดหยาม ความดูถูกเหยียดหยามเป็นกิเลส มันกระเทือนกันได้ ถ้าเป็นไปด้วยความเป็นธรรม ถึงจะแผดก็ไม่มีอะไร เพราะแผดด้วยธรรม เป็นน้ำดับไฟไปทั้งนั้นแหละ

วันพรุ่งนี้ก็จะเป็วันเข้าพรรษา เข้าพรรษาก็ขอให้มืกภูมิเกณท์ พวกเราทั้งหลาย เป็นลูกชาวพุทธ นี้พระเข้าพรรษาแล้วท่านอธิฐานจะไม่รับของทีนออกจากบิณฑบาตมา ได้เท่านั้น ท่านจะรับเพียงเท่านั้น นี้เป็นธุดงค์ข้อหนึ่งของท่าน ท่านปฏิบัติมาเป็นประจำ สำหรับวัดนี้ปฏิบัติมาตลอดเลย ตั้งแต่เราเข้าไปหาพ่อแม่ครูจารย์มัน ได้คิดอ่านดูทุกสิ่งทุกอย่างกับท่านแล้วจับเอา ยึดเอาๆ จากนั้นมาปฏิบัติจนกระทั่งทุกวันนี้ ไม่เคยให้ตกขาดเรียเสียหายไปไหนเลย ปฏิบัติมาประจำ มีขอบมีเขต ธรรมะเหล่านี้ละจะเป็นเครื่อง บังคับจิตใจ บังคับทางภายนอก บังคับทางภายใน มีหลายชั้น

ภายนอกเป็นอาหารการกิน มันโลภมากไม่ให้มันมาก ดัดเข้าไปๆ อารมณ์ก็ให้น้อยลง ถ้าอาหารไม่มากอารมณ์ก็ไม่มาก คือคนเราถ้าฉันทิมๆ กินอิมๆ แล้วอารมณ์มากนะ กำลังวังชามีมากก็เท่ากับส่งเสริมกำลังของกิเลสขึ้นเอง ความพากความเพียรนี้ ก้าวไม่ค่อยออก อืดอาดๆ พอผ่อนอาหารลงปั๊บ ส่วนมากจะถูกทางผ่อนอาหาร เช่นอย่างพระวัดนี้มากต่อมากมีแต่ผ่อนอาหาร อุดอาหาร เพราะท่านทำความเพียรสะดวก เวลาผ่อนอาหารสติก็ดี ๆ ความเพียรสืบต่อกัน ๆ อุดอาหารผ่อนอาหารหลายวันเข้าไปๆ ทางนี้ยังละเอียดๆ เข้าไป เห็นผลในการประกอบความเพียรของตน แล้วก็เห็นโทษแห่งความอิมหนาสำราญ เพราะฉะนั้นจึงตัดทางนั้นลง

เพราะเรื่องร่างกายนี้มันมีกำลังง่าย เช่นเราเดินมาจากภูเขาจะบิณฑบาตใน หมู่บ้าน ไปไม่ถึงบ้านมันจะตายก่อนแล้ว ต้องพักกลางทาง หมดกำลัง คืออดอาหารมา หลายวัน กะว่าจะให้ถึงบ้านแหละ วันพรุ่งนี้ไปบิณฑบาตแหละ กะให้ถึงบ้านมันยังไม่ถึง ไปถึงกลางทางหยุด หมดกำลัง พักเสียก่อนแล้วก็ก้าวต่อไป นี่เวลาอดอาหารเป็นอย่าง นี้ พอฉันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ออกมาจากนั้นแล้วติดผิงเหมือนม้าแข่ง กำลังมันขึ้นได้ง่าย เข้าใจไหมละ แต่กำลังใจขึ้นได้ยาก เพราะฉะนั้นจึงต้องประคับประคองกำลังใจมากกว่า ทางร่างกาย ร่างกายเอาเมื่อไรก็ได้ไม่ยาก แต่ใจนี้ยาก จึงต้องประคับประคอง ส่วนมาก จะถูกทางผ่อนอาหาร อดอาหาร

ผ่อนนี้จะให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยก็ไม่เต็ม ความเพียรหากดี ๆ ผิดกับฉันตลอด ถ้า อดนั้นทุ่มกัน ความเพียรก็พร้อมกันเลย ทุ่ม ๆ อย่างที่เคยพูดเสมอ อยู่กับพ่อแม่ครู จารย์ ๘ ปี ฟังซินะ เราอยู่กับท่านไม่เคยฉันจิ้งหรีดอิมนะ วันนี้เปิดเสียบ้าง พระเณรเต็ม อยู่นี้ไม่ดูใคร ใครจะเป็นยังงี้ก็ตามดูแต่เราคนเดียว เราสมาทานธุดงค์ข้อไหนป่กลักไว้ นี้ไม่พูดให้ใครฟัง ปฏิบัติเฉพาะเราองค์เดียว ๆ ตลอดนะ ฉันจิ้งหรีดไม่เคยอิมอยู่กับพ่อ แม่ครูจารย์ เพราะนั่นเป็นที่ชุมนุมรวมของพระเณร แล้วก็มารวมอยู่กับเราผู้คอยดูแล แนะนำตักเตือนสั่งสอนแทนพ่อแม่ครูจารย์ อย่าให้ท่านเดือดร้อนวุ่นวายโดยพวกเราไป กระทบกระเทือนท่านที่ท่านไม่ได้นิมนต์มา เราไปเอง อย่าให้กระทบกระเทือนท่าน เรา ต้องสอนกัน

สอนกันก็เรานั้นแหละคอยสอดส่องดู ไม่ให้ระเกะระกะ ให้งามहुงามตาสงบ ร่มเย็น เพิ่มความเมตตาของท่านมากขึ้น ๆ ท่านจะได้แนะนำสั่งสอนด้วยความ สะดวกสบาย เพราะฉะนั้นเราจึงฉันจิ้งหรีดอิมไม่ได้ ถ้าอด อดก็ต้องฟัดเลย นี้ไม่อด อยู่ ขึ้นนี้ก็เอาขึ้นนี้เสียก่อน ไม่เคยฉันจิ้งหรีดอิมนะ กะว่า ๖๐% ประมาณเอา พอ ๆ เอาละ พอ ๆ อยู่ย่นตลอดเลย พอออกจากท่านไปแล้วติดผิงเลย อยากรกินก็กิน ไม่อยากรกินก็ แล้วกันเลย ก็วันช่างหัวมัน จนกระทั่งบิณฑบาตไม่ถึงหมู่บ้าน ไปไม่ถึงอยู่หมัด พุด ง่าย ๆ เอาอย่างนั้นตลอดนะ นี่ละการฆ่ากิเลสยากใหม่ท่านทั้งหลายพิจารณาเอาซิ ทน ทุกข์ทรมาณเอา

เวลาเราผ่อนอาหารอย่างนี้ คือความเพียรเราไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย มันเกี่ยวข้องกับเพื่อนฝูง พวกพระพวกเณรเต็มวัดอยู่ในสายตาของเราที่จะคอยดูแลสอดส่องอะไร ๆ องค์ไหนไม่ดีไปตักเตือนสั่งสอน ควรจี้จี้เอาเพื่อพ่อแม่ครูจารย์องค์เดียว ท่านจะได้สงบ ร่มเย็นของท่าน นั่นความหมาย ที่นี้เวลาอยู่อย่างนั้นก็อดไม่ได้แหละ ต้องผ่อนไว้อย่าง นั้นประจำ ออกจากนั้นไปแล้วไม่ต้องบอก เรียกว่าเต็มเหนี่ยวเลย ขึ้นเวทีแล้วฟัดเลย ๆ นี่ละการฝึกทรมาณตน แล้วคุ้มค่านะ ย้อนถึงความเพียรของตัวเองตั้งแต่วันก้าวขึ้นสู่เวที

คือปฏิบัติกรรมฐาน ตั้งแต่วันนั้นจนกระทั่งวันวาระสุดท้ายที่กิเลสพัง วังนั้นถอะ คิดย้อนหลังลงไปแล้ว โอโห อย่างนี้ก็ทำได้ๆ ที่จะคิดท้อใจหรือตำหนิตีตนเอง ไม่เลยนะ มีแต่ โอโห ขนาดนั้นมันก็ทำได้ๆ

คือวัยเราแก่แล้วพิจารณาด้วยที่พืดกับกิเลส มันรุนแรง เข้าใจไหม โอโห ขนาดนั้นมันก็ทำได้ๆ คือทำขณะนี้ตาย พุดง่ายๆ ตายเลย นี่เราเป็นอย่างนั้น ได้ชมตลอดเรื่องความเพียรของเราที่จะไปตำหนิตรงไหนว่าอ่อนแอท้อแท้ไม่มี มีแต่ผิงๆ ตลอดเลย จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไปด้วยอำนาจแห่งความเพียรอย่างนี้ เหตุกับผลเข้ากันได้ จึงไม่มีข้อตำหนิ ถ้าไม่ทำอย่างนั้นก็ไม่ใช่เป็นอย่างนี้ๆ สุดท้ายก็ลงจุดนี้หมด เหตุหนักผลก็หนักๆ เราจะไปทำอ่อนแอท้อแท้ เอาแต่กิเลสมาเป็นใหญ่เป็นโต เอาความสุขจากกิเลสทั้งหมด มันไม่ได้เรื่องนะความสุขจากกิเลส มันหลอกเรา

เอาความสุขจากการหลับการนอนการอยู่การกินเฉยๆ มันไม่ได้มีความสุขความเจริญอะไร เพียงธาตุเพียงขันธ์ พออิมตอนเช้าแล้ว เอ้า ตอนบ่ายมามันหิวอีกแล้ว นั่นเอาธรรมเข้าสู่ใจซิ ธรรมนี้ไม่มีกาลเวลา หนุนตลอดๆ มีความเยือกเย็นผาสุก แล้วสว่างไสวๆ เรื่อยๆ ธรรมเข้าสู่ใจไม่เหมือนกับอาหารเข้าสู่ท้อง อาหารเข้าสู่ท้องมันอิมเวลาเข้า ตอนบ่ายมันหิวได้ ธรรมเข้าสู่ใจนี้หนุนเรื่อยๆ

นั่นละท่านทำความเพียรภาวนา พระพุทธเจ้าสลับสามหนทุกข์หรือไม่ทุกข์ เป็นตัวอย่างได้เป็นอย่างดี พระสงฆ์สาวกผู้ชุปภาณญัตริสรู้เร็วก็ไม่ว่าท่านแหละ แต่ผู้ที่ลำบากลำบากต้องเป็นแบบเดียวกัน อย่างท่านเดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก พระจักษุบาลจนจักษุบอดแตกแล้วเป็นอรหันต์ขึ้นมาๆ ท่านทำความเพียร ผู้ยากท่านก็ป็นตามความยากของท่าน ผู้ง่ายก็ไปได้ง่าย อันนี้พวกเราพวกภูโถต้องภูโถ ไม่ภูโถไม่ได้นะ อ่อนแอไปตามกิเลสมันลากไปตัมย้าหมดนั่นแหละเหล่านี้ ศาลาหลังนี้มีแต่อาหารว่างของกิเลส มันตัมย้า พวกเราถูกกิเลสตัมย้าหมด หลวงตาบ๊วเป็นหัวหน้าก็ถูกตัมย้า ฟิงหรือยังพวกนี้ที่เทศน์นี้

กิเลสตัมย้าพวกเรา เราก็มีแต่ว่าแหมตัมย้านี้ดีนะ ตัมย้านั้นดีนะ กิเลสตัมย้าเราไม่เห็นดูเลย กิเลสตัมย้ามันอรร้อยหรือไม่อรร้อย มันเปื้อจะตายมันก็ได้กินจะทำไ้ ก็สอดคอเข้าไปเรื่อย อิมแล้วก็ไม่ฟิงยังสอดคอเข้าไป อันนี้ดีนะ อันนั้นดีนะ สอดคอเข้าไปให้กิเลสเหยียบเอาขยำเอา กลืนเอา นี่ที่พวกกิเลสเปื้อ อาหารว่างของกิเลสมันเยอะมันมากเกินไป กิเลสจึงเปื้อ เข้าใจไหม เอาให้กิเลสท้องแห่งบ้างซิ ฟาดลงไปๆ กิเลสท้องแห่งนะ ถ้าธรรมเด็ดแล้วกิเลสท้องแห่ง ถ้าธรรมอ่อนกิเลสท้องป่อง เราจะให้กิเลสท้องป่อง หรือให้ธรรมเป็นที่ภาคภูมิใจ เอาไปคิดเองนะไม่งั้นจะไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร

จิตฝึกเถอะนะ จิตเป็นของไม่ตาย ฝึก เวลานี้กำลังเรียกร้องหาความช่วยเหลือ จากเจ้าของ ที่กิเลสทั้งหลาย ความโลภ ความโกรธ ราคะตัณhamันขี้ขำแหลก อย่างที่ พุทธะกีนี่เรื่องความโลภ อย่าพากันโลกมากจนเกินไป ความตายครอบห้วอยู่ทุกคน ยิ่งไงก็ตาย ยศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำขนาดไหนก็ตาม มีอะไรๆ ก็ตาม นั้นเป็นสิ่งภายนอก ความตายติดอยู่กับตัวของเราไม่ได้มองใครนะ ความตายไม่มองใคร อยู่กับร่างกายของเรา เมื่อเรามองเห็นความตายว่ามีอยู่กับตัวของเรา เราก็จะได้พิตตัวของเราเพื่อ ต้านทาน เพื่อเตรียมพร้อมที่จะตายด้วยความเป็นคนดี ที่ยังไม่ตายมีแต่เปลิดแต่เพลิน ตายแล้วก็ไม่เห็นมีอะไร สมบัติเงินทองข้าวของ ยศถาบรรดาศักดิ์สูงต่ำขนาดไหนก็อยู่ อย่างนั้นแหละ

นั่นเห็นไหมพัตหลวงตาบัว พัตนี้ก็ไม่ใช่อะไรนะ เราเคยพูดให้ลูกศิษย์ฟัง นี่ลง มาจากภูเขาวัวนั่น คือตอนที่กิเลสมันเลื้อ ลงมาจากภูเขามาวัดสุทธาวาส มาคุยกับ อาจารย์มหาทองสุก ท่านเป็นเจ้าของาวาส คุยกันไปคุยกันมามันไปสัมผัสอะไรไม่รู้ นะสัมผัสถึงเรื่องเรียนหนังสือหรืออะไรนี้ ท่านเลยถาม เอ้อ เรียนจนเป็นมหาแล้วเคยได้ เห็นพัตไหมละ พัตมหา ท่านว่าอย่างนี้ละ อ้อ กระผมไม่สนใจกับมันหรอก โอ้ย ไม่ได้ๆ เรียนแทบเป็นแทบตายต้องให้มีพัตเป็นเครื่องหมายบ้างซิ ท่านปู่ปู่ลุกขึ้นเลยนะ ท่านไปเอาพัตนี้มาจากในห้องของท่าน

ต้องมีพัตติดตัว เรียนแทบเป็นแทบตายไม่มีพัตเป็นเครื่องหมายใช้ไม่ได้ ท่าน ว่าอย่างนั้น ท่านปู่ปู่ไปเอามา มากี่มาตั้งก็กลงนี้ เอา ให้เขาถ่ายภาพ นั่นละพัตหลวง ตาบัว ท่านอาจารย์มหาทองสุกเอาพัตมาวางก็ให้เขาถ่ายภาพ เลยเป็นมหาบัวพัตยศ นั้นเห็นไหม เข้าใจเอานะเรื่องราวเป็นอย่างนั้น ก็เลยพอเป็นเครื่องหมายกับเขาว่าเป็น มหา นี่พัตยศ เข้าใจหรือ พัตเจ้าคุณก็อยู่ข้างบน ใครอยากไปกราบเจ้าคุณบัวให้ไป กราบข้างบน ถ้าอยากกราบหลวงตาบัวก็กราบอยู่นี้ ไม่เคยมีใครขึ้น มีแต่ลงมาหาหลวง ตาบัว สุดท้ายเจ้าคุณสู้หลวงตาบัวไม่ได้

วันนี้พูดถึงเรื่องการปฏิบัติตัวเอง แม่นยำที่สุดคือพุทธศาสนา ไม่มีที่ต้องติเลย ภาคปฏิบัติจับกันเข้าไป กระจายออกไปตรงไหนๆ หมอบๆ เลย เพียงเราเรียนมาจดจำ มานี้ ทั้งเรียนทั้งสงสัยสนเท่ห์นะ เรียนถึงพระนิพพานมันก็ไปตั้งเวที่ตีพระนิพพานอยู่ นั้นแหละ หือ นิพพานมีจริงๆ หรือ นั่นเห็นไหมละ มันฟังเสียงที่เรียนเมื่อไร พระ นิพพานมีจริงๆ หรือ พอออกมาภาคปฏิบัตินี้ดีเข้าไปๆ โอ้ย ไม่ต้องถามที่นั่นนะ ฟุงๆ ก็เลยเที่ยว ถามหาอะไร พระพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงนิพพานไว้แล้วจึงมาสอนโลก สงสัยไป ไหน นี่ละเรื่องการปฏิบัติธรรม สนุทธิฐิติโก รู้เองเห็นเองๆ จากธรรมที่ท่านสอนไว้แล้ว ยึดให้ดี การปฏิบัติให้ดี ปฏิบัติดีแล้วเหมือนเราตามเสด็จทุกฝีก้าวนะ ถ้าห่างเหินจาก

อรรถจากธรรม ก็เรียกว่าห่างเหินพระพุทธเจ้าไป ถ้าเราปฏิบัติติดพันกับอรรถกับธรรม เข้าไป ก็เท่ากับติดพันพระพุทธเจ้า ตามเสด็จท่านทุกฝีก้าวไปเลย สุดท้ายท่านถึงไหน เราถึงนั้น เช่นท่านถึงนิพพาน พระอรหันต์ถึงนิพพานเหมือนกัน หมดปัญหา

ถ้าลงถึงนั้นแล้วหมดปัญหาโดยสิ้นเชิงไม่มีอะไรเหลือ ท่านว่า นตฺถิ เสฺยฺโย ปาปิโย ไม่มีอะไรยิ่งหย่อนกว่ากัน คือท่านผู้ถึงความบริสุทธิ์แล้วเสมอกันหมด นอกจากนั้นไม่เสมอนะ ส่วนอำนาจวาสนาบุญญาภิสมภาร ที่เป็นเครื่องประดับความ บริสุทธิ์นั้นต่างกัน พระพุทธเจ้าบางองค์พระนิสสัยวาสนากว้างขวางลึกซึ้งมากที่สุดทีเดียว นั้น สั่งสอนสัตว์โลกได้มากมายก่ายกองลดกันลงมาๆ แม้ที่สุดมาถึงสาวกก็เหมือนกัน เอา บริสุทธิ์เหมือนกัน เป็นอรหันต์เหมือนกันก็ตาม แต่อำนาจวาสนาบุญญาภิสมภารใน การแนะนำสั่งสอน ตลอดความเคารพนับถือ ลากสักการบูชานี้จะผิดกัน

ผิดกันที่นิสสัยวาสนาของแต่ละท่านไม่เหมือนกัน องค์นี้สร้างนิสสัยวาสนามา ยังไงๆ มุ่งหลักใหญ่คือต้องการเป็นพระอรหันต์ นอกจากนั้นแล้วเครื่องประดับ เป็น พระอรหันต์แล้วขอให้มีความเลิศเลอในทางนั้นๆ อีก นั้น ที่นี้พอสำเร็จแล้ว กิ่งก้านสาขาดอกใบออกไป ก็มีแต่สิ่งสวยงามตามๆ กันไปหมด นั้นละเครื่องประดับ ความบริสุทธิ์ของท่าน

วันนี้พูดก็เห็นว่าสมควร พวกกันเข้าใจเอานะปฏิบัติธรรม นี่ถึงเวลาเข้าพรรษาให้ มีกฐินี่เกณฑ์นะบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ให้บังคับตัวเอง ไม่บังคับไม่ได้ อย่างพระท่านมา บวชนี่ บวชมุ่งอรรถมุ่งธรรมนะ ไม่ใช่บวชโกโรโกโสหาหลอกลวงชาวบ้านเขากิน กวน บ้านกวนเมือง พระประเภทนั้นไม่ใช่พระของศาสดา พระประเภทลูกศิษย์ตถาคตนั้น บวชมาแล้วต้องบังคับตัวเองตลอดเวลา ความหนักหน่วงถ่วงใจทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในการ บังคับตัวเองทั้งนั้น ทุกข์ ไม่ได้ทำอะไรทำนาซื้อขายกับเขาก็ตาม แต่การบังคับตัวเองมัน อยู่กับตัว

ความผิดความพลาดมันจะออกอยู่ตลอดเวลา ตีกันอยู่ตลอดเวลา นี่เป็นทุกข์ มากอยู่นะ พวกกันจำ เราอยากเป็นคนดีต้องบังคับบัญชาตัวเอง จะปล่อยเลยตามเลย เติลิตเปิดเปิงลงนรกอเวจีนะ หรือไปนรกอเวจีหมดแล้วถึงมาเติลิตเปิดเปิงไม่มีฝั่งมีฝาย เวลานี้ นะ คิดว่านรกอเวจีมันดับไปหมดแล้วหรือ ถึงมาเติลิตเปิดเปิงเล่นสนุกसानจน ไม่รู้จักเป็นจักตาย พระพุทธเจ้าแสดงไว้จะนรก ทุกองค์แสดงแบบเดียวกันหมด พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ไม่มีใครปฏิเสธนรกนะ นรกก็หลุมๆ พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ เห็นหมดรู้หมด บอกอย่าๆ อย่าทำความชั่ว จะลงนรกหลุมนั้นๆ ให้ทำความดีจะขึ้น สวรรค์ชั้นนั้นๆ บอกตลอด จนกระทั่งถึงนิพพาน ปล่อยเลย ใครถึงนิพพานแล้ว พระพุทธเจ้าทรงปลดภาระ ไม่ต้องแนะนำสั่งสอนอีกแล้ว เข้าใจ เอาละที่นี้พอ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่
www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th
และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร
FM 103.25 MHz